

Læserbrev til Information: Forsvar for den uafhængige journalistik

(Læserbrevet er et svar på Lasse Jensens medieklumme i dagbladet Information 13. juli. Information ønskede ikke at trykke et læserbrev i samme længde som klummen, men blot en væsentlig forkortet udgave. Nedenstående er den fulde version af læserbrevet.)

Information er heldig. Med Lasse Jensen har avisen en af landets ypperste mediejournalister. Hans analyser er skarpe, indsigtfulde og uhildede. De bygger på fakta. Ikke formodninger. Desto større var min overraskelse, da Lasse Jensen i sin medieklumme 13. juli greb til det platte kneb at skyde folk falske motiver i skoene. I klummen harcelerer Lasse Jensen over, at jeg har formastet mig til at stille følgende spørgsmål: Hvorfor hylder så mange danske journalister og redaktører, at staten kontrollerer og dominerer det danske mediemarked, hvis vi er enige om, at journalistikken bør være fri og uafhængig af politiske interesser, og at dens fornemmeste opgave er at kontrollere staten og samfundets magthavere?

Lasse Jensen mener, at den logiske præmis for mit spørgsmål må være, at jeg anser journalisterne på TV2, DR, TV2-regionerne og Radio-24syv for at være dikkende lammehaler i forhold til deres politiske ejere.

Nu ved jeg ikke hvilken logik, Lasse Jensen abonnerer på. Men at min bekymring for stigende statslig mediedominans skulle være en kritik af de enkelte journalister, er det pure vrøvl. Tværtimod råder statens medier over nogle af landet absolut dygtigste journalister og redaktører. Kvaliteten af deres arbejde er så god, at det faktisk forstærker den principielle problemstilling, som er mit anliggende.

Situationen er, at journalistikken i Danmark i stadig stigende grad bliver afhængig af den stat, den skal kontrollere. Tallene taler deres klare sprog. I 2007 var det sådan, at 47 procent af journalisterne på de landsdækkende nyhedsmedier arbejdede på et af statens medier. I 2014 var andelen steget til 55 procent. Alt peger på, at andelen er blevet større siden.

Årsagen til udviklingen er først og fremmest, at avisernes papirudgaver taber oplag, og at aviserne har svært ved at få læsere til at betale for deres digitale indhold og dermed lønne lige så mange journalister som tidligere. Ikke mindst fordi DR med stor dygtighed tilbyder en gratis digital avis, der til forveksling ligner dagbladenes digitale aviser. DR bruger ofte langt flere kræfter på at konkurrere med dagbladenes nyhedssites end på at producere nyheder til tv og radio. I forbindelse med det mislykkede militærkup i Tyrkiet, fravalgte DR simpelthen live-dækning på tv. I stedet sendte man gamle britiske serier og dækkede begivenhederne intenst på dr.dk.

I forhold til andre demokratiske lande skiller Danmark sig ud ved, at staten i realiteten kontrollerer al nyhedsformidling på tv og radio med ejerskabet af DR og TV2. Dertil kommer, at dr.dk og tv2.dk er blandt landets meste brugte nyhedssites. Kun Ekstra Bladet gør dem rangen stridig.

I takt med den digitale transformation må det formodes, at papiravisernes oplag fortsat vil falde. Og dermed er der betydelig risiko for, at balancen mellem statens medier og de uafhængige medier vil tippe endegyldigt.

For alle, der kerer sig om den demokratiske sundhedstilstand, er det en bekymrende udvikling, som meget vel kan betyde et brud med traditionen for, at civilsamfundet løser den journalistiske opgave. I modsætning til mange andre lande har Danmark således været beriget med en lang række medievirksomheder, som ikke har andet formål end at bedrive journalistik til gavn for borgerne. Information er en af dem. Og det samme er JP/Politikens Hus og en lang række landsdækkende og regionale medier.

Mange af disse medier er i løbet af de senere år blevet afhængige af mediestøtte. En trist udvikling, som blot forstærker bekymringen for den frie og uafhængige journalistik.

I sin klumme bekender Lasse Jensen kulør. Han skriver, at de private medier bør kæmpe for øget indirekte støtte og lade DR beholde sine midler. Lasse Jensen ønsker altså, at dansk journalistik skal være endnu mere afhængig af staten.

At slå til lyd for at journalistikken skal være endnu mere afhængig af staten, er i sig selv en trist falliterklæring, men det bliver endnu mere bedrøveligt af, at man skal læse det i Information. En avis, der altid har brystet sig af at være uafhængig af politiske og økonomiske interesser.

Og igen: diskussion handler ikke om kvaliteten af de statsansatte journalister, der som oftest er høj. Diskussionen handler om helt fundamentale publicistiske principper og værdier. Mit håb er, at vi kan få en konstruktiv debat om, hvordan vi sikrer, at det danske demokrati også i fremtiden vil være beriget med frie og uafhængige medier. Det er grundlæggende i strid med journalistikkens vigtigste opgave at være afhængig af den stat, den kontrollerer. Og det er ikke journalistikken værdig at tvinge borgerne til at betale for den. Tværtimod er det grundlæggende sundt for journalistikken at skulle vise sit værd.

Stig Kirk Ørskov
Adm. direktør, JP/Politikens Hus